

CHEMIJOS VADOVĖLIO RANKRAŠIO „CHEMIJA. VADOVĖLIS 10, II GIMNAZIJOS KLASEI" RECENZIJĄ.

I. Bendra informacija.

Autorius: Rimantas Vaitkus, Gabrielė Varvuolytė, Viktorija Savickienė

Leidykla: "Baltos lankos Klett".

II. Bendras vadovėlio vertinimas.

Chemijos vadovėlį sudaro tokie skyriai:

- 1 Skyrius. Metalai
- 2 Skyrius. Nemetalai
- 3 Skyrius. Anglies ir vandenilio junginiai
- 4 Skyrius. Organinių junginių chemija
- 5 Skyrius. Aplinkosauga

Vadovėlio turinys atitinka 10, II gimnazijos klasei dalyko Bendrojoje programoje numatytus tikslus ir uždavinius bei aprašytą turinį. Vadovėlio struktūra yra aiškiai išdėstyta – medžiaga suskirstyta į logiškus skyrius, kurie yra toliau detalizuojami į potemes ir paragrafus. Kiekvienas paragrafas pradedamas aiškia anotacija, kurioje išskiriami pagrindiniai mokymosi tikslai ir laukiamas rezultatas. Tai padeda mokiniui įsivertinti, ko bus mokomasi, susieti temą su ankstesnėmis žiniomis ir sukurti aiškų mokymosi planą, ieškoti sąsajų su kitais mokomaisiais dalykais.

Svarbi vadovėlio ypatybė – skatinimas aktyviai įsitraukti į mokymosi procesą. Kiekvieno paragrafo pabaigoje pateikiamos savirefleksijos užduotys bei projektiniai darbai, kurie padeda mokiniams įsivertinti savo supratimą, skatinti diskusijas ir kūrybišką problemų sprendimą. Užduotys neapsiriboja vien teoriniu aptarimu, bet taip pat kviečia atlikti praktinius tyrimus, kelti hipotezes ir įsitraukti į tiriamąją veiklą.

Papildomas mokymosi priemonės sudaro skyriaus refleksijos, pateikiamos kiekvieno skyriaus pabaigoje. Jose glaustai apibendrinamos pagrindinės sąvokos, pateikiamos svarbiausios formulės, vienetai ir cheminiai grafikai. Tai palengvina kartojimą bei savarankišką mokymąsi. Taip pat pateikiami priedai su papildoma informacija apie chemines dydžių reikšmes ir kitus svarbius duomenis, kurie gali būti naudingi atliekant skaičiavimus ar eksperimentus.

Vadovėlyje gausu šiuolaikinių pavyzdžių, iliustruojančių chemijos taikymą kasdieniame gyvenime ir mokslo pažangoje. Tai padeda mokiniams suprasti chemijos reikšmę ir jos pritaikymą realiaame pasaulyje. Taip pat pateikiami tarpdalykiniai projektai, skatinantys integruoti chemijos žinias

su kitais gamtos mokslais, matematika ir inžinerija, atliepiančiais STEAM ugdymo principus. Tokie projektiniai darbai ugdo ne tik gamtamokslinį suvokimą, bet ir kūrybinį mąstymą bei inovatyvų požiūrį į mokslą.

Vizualinė vadovėlio dalis yra gerai apgalvota – tekstas nėra perkrautas ilgomis pastraipomis, o iliustracijos, grafikai ir schemas padeda geriau suprasti pateikiamą informaciją.

Palikta erdvė ir mokytojo kūrybiškumui – pedagogas gali papildyti medžiagą papildomomis užduotimis ar eksperimentais, atsižvelgdamas į mokinių poreikius.

Apibendrinant galima teigti, kad vadovėlis yra gerai struktūruotas, vizualiai patrauklus ir

tinkamas šiuolaikiniam mokymosi procesui. Jame pateikiama ne tik teorinė medžiaga, bet ir praktiniai pavyzdžiai, refleksijos užduotys, tarpdisciplininiai projektai ir vizualinė informacija, padedanti lengviau suprasti sudėtingesnes chemijos sąvokas. Vadovėlis ne tik suteikia mokiniams žinių, bet ir skatina juos jas pritaikyti, lavina kritinį mąstymą bei problemų sprendimo įgūdžius. Jis tinkamas tiek savarankiškam mokymuisi, tiek darbui klasėje, todėl galima teigti, kad tai efektyvi ir šiuolaikiška mokymo priemonė.

III. Vadovėlio /komplekto/ turinio vertinimas

Vadovėlis yra struktūruotas, atskiros dalys dera tarpusavyje, atsižvelgiama į dalyko didaktiką, tinkamai ir tiksliai, atsižvelgiant į turinio apimtį, parinktas dalyko turinys. Parinkta tinkamai medžiagos vizualizacija, tekstinė ir vaizdinė medžiaga įdomi, skatina norą pažinti ir mokytis. Vadovėlio patrauklumą didina ir tai, kad parinkti ir pateikiami ne tik įdomūs istoriniai intarpai, bet ir šiuolaikinės aktualijos, priemonės bei cheminių junginių panaudojimas.

Chemijos vadovėlis 9,II gimnazijos klasei padės mokiniams nuosekliai gilinti ir pažinti neorganinę chemiją.

Vadovėlio medžiaga siejama su kitų mokomųjų dalykų turiniu, su kitais gamtos mokslais. Vadovėlyje gausu įdomių, mokinių akirai praplečiančių faktų, yra parengta įvairių pasiekimų lygių užduočių, nuorodų į demonstracinius eksperimentus, padedančius dar geriau pažinti chemijos pasaulį.

Vadovėlis parengtas pagal 2022 m. atnaujintą Chemijos bendrąją programą. Kiekvieno poskyrio pabaigoje išskiriami ir apibendrinami svarbiausi teiginiai, sąvokos. Vadovėlio tekstą papildo schemos, paveikslai, lentelės. Vaizdinė medžiaga mokiniams padės lengviau suprasti nagrinėjamą temą, sąvokas bei nagrinėjamus reiškinius. Kiekvieno skyriaus pabaigoje žinių įtvirtinimui pateikiamos savarankiško darbo užduotys, kurios padės mokiniams isivertinti gebėjimus, pasitikrinti, kaip sekasi mokytis.

IV. Išvados

Vadovėlis atitinka Bendrojo ugdymo dalykų spausdintų ir įvairių interaktyvumo lygių virtualiųjų vadovėlių ir mokymo(si) priemonių atitikties teisės aktams įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos apraše nurodytus bendruosius ir specialiuosius reikalavimus ir tinka naudoti ugdymo procese.

Šis vadovėlis yra puiki pagalbinė priemonė tiek mokytojui, tiek mokiniui, nes jame harmoningai dera teorinės medžiagos perteikimas ir praktinis jos įtvirtinimas. Autoriams pavyko išlaikyti aiškia ir nuoseklią struktūrą, kuri leidžia mokiniams lengvai sekti turinį, palaipsniui gilinti supratimą ir lavinti įgūdžius. Kiekvienas skyrius ir paragrafas išdėstytas taip, kad būtų užtikrintas lengvas perėjimas nuo pagrindinių sąvokų prie sudėtingesnių chemijos reiškinių nagrinėjimo, o kiekvieno skyriaus refleksijos užduotys padeda sistemingai apibendrinti išmoktą medžiagą.

Dar vienas reikšmingas šio vadovėlio pranašumas – visapusiškas kompetencijų ugdymas.

Vadovėlyje sėkmingai integruotos visos septynios atnaujinto ugdymo turinio programoje numatytos kompetencijos:

Papildomos užduotys skatina mokinius analizuoti cheminius reiškinius, suprasti jų esmę ir taikyti gautas žinias sprendžiant praktinius uždavinius bei ugdant bendrąsias kompetencijas.

V. Recevzento vardas, pavardė, data, parašas

Chemijos vyresnioji mokytoja

Vida Kasperavičiūtė

2025-07-07